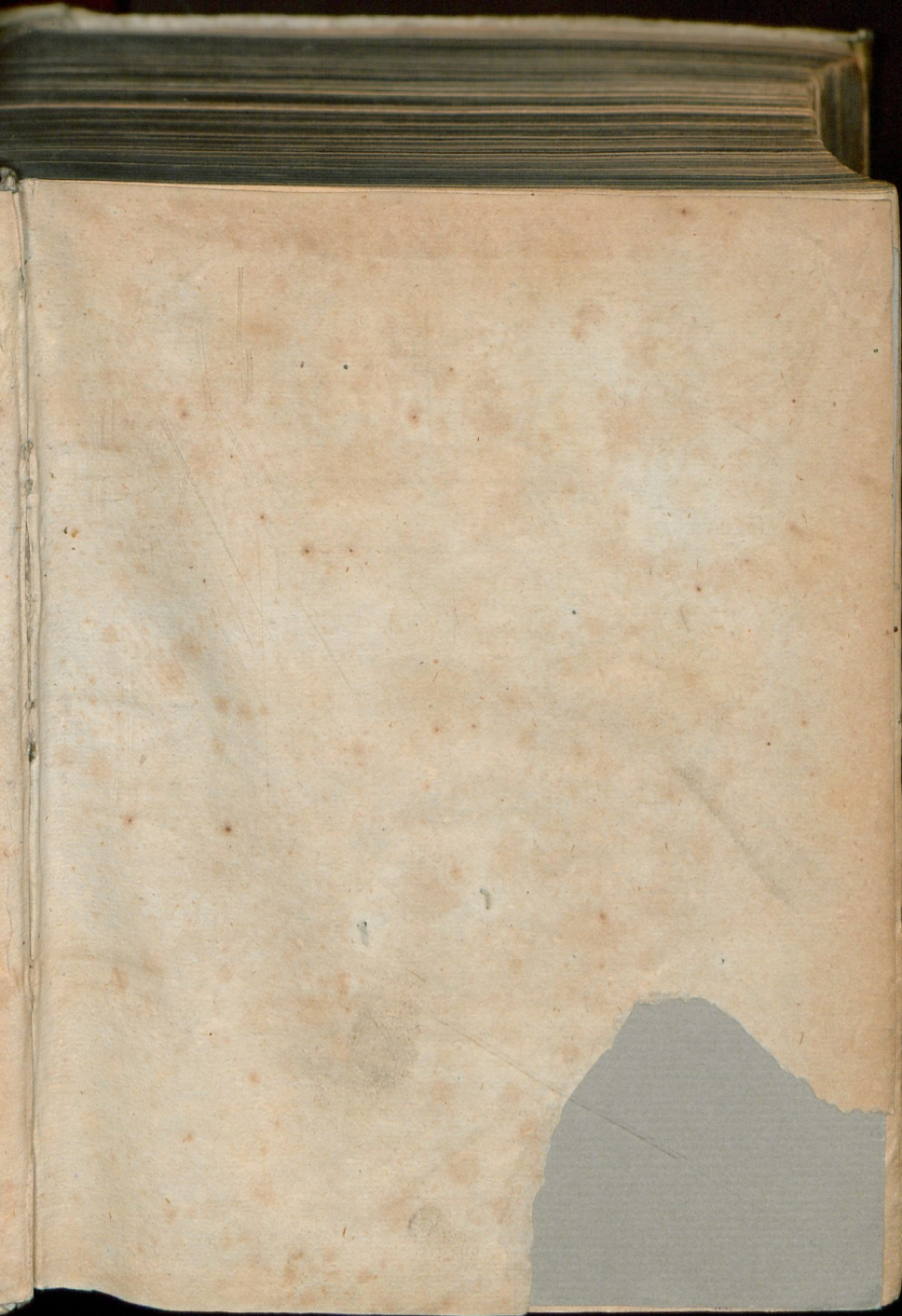

vh. Mus. Bibl. / Sp

6.

Q. D. F. E. J.

**S. MATTHÆI
FIDEM GENEALOGICAM
IN MEDIA TESSERA
DECADE,**

ad Matth. i, 6 - II.

PROPITIO DEO O.M. ET MAX. REV. ORD. THEOLOGICO
AC
PRÆSIDE

JOH. PETRO Brünenberg/

SS. THEOL. D. AC P. P. CONSIL. DUC. CONSIST.
ET PER. DISTR. MEKELNB. SU-
PERINTENDENTE

IN AUDITORIO ROSTOCH. ACADEMIÆ MAXIMO
ANN. cl^o lxxci. DIE XI. MAJI, HORA VIII. AD XII. DEFENDET,
PROPTEREAQVE PLACIDÆ DISQUISITIONI
SUBJICIT

JOACH. PRÜSSING. WARENA-MECL.
SS. THEOL. STUD.

Rostochl,

Typis IOH. WEPPLINGII, Univ. Typogr.

VIRIS

SACRA DIGNITATE,
INFUCATA ERGA DEUM ET CHRISTUM PIETATE,
SINCERO ERGA ECCLESIAM AMORE,

ATQVE

EXCELLENTI RERUM DIVINARUM PERITIA
VENERABILI ET ADMODUM REVERENDIS

DN. ULRICO ERNESTO **Deumann/**

SERENISSIMI DUCIS MECLENBURGENSIS

PER PRINCIPATUM SVERINENSEM

PRÆSULI VIGILANTISSIMO,

THEOLOGO ORTHODOXIE, SANCTITATIS ET PACIS

OBSERVANTISSIMO,

PATRONO AC PROMOTORI SUO MAXI-

ME DEVENERANDO,

ITEMQVE

DN. JOACH. MARTINO **Schumann/**

AC

DN. GEORGIO **Westphal/**

VERBI DIVINI PRÆCONIBUS SOLERTISS. FIDELISS.

ECCLESIEq; QVE IN CATHEDRALI SVERINENS. TEMPLIO

DEO COLLIGITUR, PASTORIBUS MERITISSIMIS,

COLLEGIS DOCTRINE PURITATE, VITÆ PROBITATE,

ANIMORUM ÆQUALITATE CONIUNCTISSIMIS,

FAUTORI UTRIq; ALTERI ETIAM AVUNCULO SUO

OMNI HONORIS CULTU PROSEQVENDIS,

LINEAS HAS

IN

VERBI DIVINI GLORIAM

SCRIPTAS

CUM VOTO PERPETUÆ BEATITUDINIS, VIRIUM ANI-
MI ET CORPORIS CONSTANTIUM

AC GRATIÆ TON APXINCIMÉNOZ ÆTERNÆ

OBSERVANTISSIMÆ

D. D. O.

RESPONDENS.

I N. J. N. A!

Nter celeberrimas pariter, & difficillimas Qvæstiones, quæ in Matthæi Capite I. Theologis & Criticis sepe offerunt, ea meritò referuntur dubia, quæ versum §. & II. spectant. Illæ enim occupantur partim circa genealogiam ipsam, partim circa computationem temporis, nec committi temere possunt à sacrarum Literarum Defensore ac Vindice contra multiplices hodie earundem hostes. Priusquam igitur eas quæstiones, quæ inde proveniunt, consideramus, non puto incongruum esse, si illud expediatur, quod B. Luth. Comment. in Gen. c. 33. ait, ubi laudat studium computandi tempora S. Historiæ, idque tum ab utilitate, tum à necessitate commendat, & cum Paulus Apostolus genealogiarum computationes prohibeat, temporum computationes ab eo inculsari negat. Addit deinde verò, genealogias propter ingentem suam seriem nimis incertas esse, & in tantis variarum nuptiarum, itemque variè mixtarum familiarum ac generum mutationibus ferme inexplicabiles, præsertim cum non raro, Lyrâ indice, contingat, eundem hominem variis nominibus insignitum, vel ex alterâ parte, eodem nomine varios homines insignitos fuisse. Atque hinc concludit, genealogiarum causam & valde intricatam esse, & prohibitam: quicquid eam audaculè scrutari velit, eum non nisi frustra laboraturum esse. Verba protulit à Tom. IX. Altenb. Germ. pag. 1047. fac. 1. Probè autem hic observandum est, B. Lutherum hic nobis planè non adversari, qui scrutamur Domini Nostri Jesu Christi genealogiam, inq; eâ tantum avemus proficere, ut expediatur eâ, quæ expediri possunt, difficultates; nec eum loqui de certis Lucæ ac Matthæi genealogiis, quam utramque Sp. S. adeò expeditam proposuit, ut ad ejus amissum Verus Testamentum dextre exponi, & occurrens in eo aliàs vix dissolubilis difficultas per Matthæum & Lucam tolli queat: sed agere illum de genealogiis quibusdam alibi, ac speciatim in i. Chronicorum libro occurrentibus, quas impeditas, nec curiose scrutandas esse ait, licet Chronicorum librum non citet. Neq; enim quisquam

A

quisquam

quisquam diffitebitur, ibi quædam adeo esse hiulca, ut nulla ars humana resarcire istum defectum possit quem quidem defectum sciens volensque humana sapientia objecit Sp. S. ut sen irret illa, nihil genealogicæ rei ita expeditum esse præter solam genealogiam unius Christi, ut post Hierosolymarum excidium in ulâ tribu Israëlita ullus homo de ejus certitudine gloriari possit. Solus igitur JESUS est, qui uti omnes portas Israëlita & Quiritia & Iynagoga, ita etiam genealogiæ clausit. Hæc una genealogia certa, hæc vera est, omniumque simpliciter ultima, quæ apud Lucam refertur, maximeque ei vicina, quæ ad Josephum nutritium Christi parentem spectans à Matthæo est recensita. Neque ergo B. Lutherus repudiavit umquam, aut prohibitam dixit illam industriam, quæ his adeo claris genealogiis imponitur: sed censendus est tantummodo loqui de inexplicabilibus genealogiis, quarum fragmenta in S. literis occurrunt, & propterea, ut humana curiositati supervacua, & indecoro alius cujuscumque Messia desiderio obicem poneret, à S. Spiritu sunt abrupta, speciminis tamen ergo reservata, ut videremus, quanta quondam sedulitas fuerit priorum Israëlitarum, familiarum propagationem avidissimè consignantium, ut testarentur de cognatione, quæ venturum in carnem Messiam proximis attingere quisque optabat. In his igitur sobriè philosophandum, ita tamen, ut siquis illa etiam hucusque intricata consentiente scriptura expedire queat, ob emanantem inde contra bibliomastyges utilitatem tantæ B. Lutherus moderationis sit, ut istud studii genus in eò, qui explanaverit, aliis in locis laudare non vereatur, cum inter prohibita nihil omnino referre velit, nisi quod duce scripturâ enodari haud possit, atque ita sine ullâ ullius hominis utilitate non sine magno temporis dispendio temerè disquiratur. Sed nunc quidem istis prætermisissis ad prognata quondam è citatis versibus problemata accingor, atque ita scrutari lubet:

*1. An omnia sint quædam genealogias membra
à Matthæo genealogiam Josephi exponente, nec ne?*

§. I.

Nullus omnino est vel Criticorum vel Theologorum, quos quidem novi, qui, quando in Matthæi cap. i. incidernnt, hanc materiam visuri, communi sententia non asserue-

feruerint, esse quædam membra a Sp. S. omiffa, qui tamen in tantâ confensione minus consentientes allegaverunt rationes. Exempla eos si pofcas, ibi etiam diffentiunt. Pleriqve tamen omnes citant v. 8. omiffos Joramii filium, nepotem, pronepotem: quidam etiam Jojakimum v. 11. prætermiffum existimant: pauci tandem quædam habent, quæ circa Jechoniæ filium Phadajam moneari debeant. In quibus quamvis discrepent, in eò hi omnes tamen conveniunt, membra quædam defiderari.

§. 2. Quorum lubido est invehi in Sacros & præfertim Evangelii fcriptores, partim ignorantiam, errorem, lapfum memoriæ, quafi Ochofiam & Oziam v. 8. Jojakimum & Jojachinum v. 11. Zorababelis partem Phadajam cum Salathiele v. 13. confuderit, partim malitiam & crimen falſi accuſant, in quibus jam olim Porphyrius fuit, qui Chriftianis hoc Matthæi caput objicere folitus eft teſte Drufio, & Waltherus in Harm. Bibl. ad h. l. Judæos, ait, juxta & alios profanos Matthæo hoc vitio vertiffè. Verum hoc blaſphemum, & in Sp. S. injurium eft, & de v. e objectis quidem fuo loco dicetur.

§. 3. Chriftianorum quidam corruptelam & errorem librariorum notant, quorum culpâ factum fit, ut & v. 8. omiffa fint quædam, & v. 11. iterum unum omittetur nomen, quod in autographo tamen Matthæi omiffum eſſe non videatur. Hi igitur certa potius exemplaria, quam ipſum Matthæum omiffionis arguunt. Sed quamvis pro v. 11. duorum codicum fides allegetur, nihilominus illa nimis eſt tenuis, refragantibus innumeris codicibus aliis, ſimpliciter in illam, quam habemus, lectionem consentientibus: tum etiam ad v. 8. reclamât ipſe Matthæus, *versus* v. 17. numerans. E noſtris tamen contra librarios etiam queruntur Chemnitii Harmonia, & Waltheri Centuria Miscell. Theol. Them. 77. & alii,

§. 4. Non pauci ad meram libertatem Matthæi, & Principis Autoris confugiunt, per quam quædam membra præterita fuerint, sicut id in aliis quoque genealogiis observetur in V. T. passim factum. *Liberum* (ait Glass. l. 3. Philol. S. Tr. 2. can. 1. n. 1. & post eum Prücknerus Vindic. Bibl. Part. IV. ad Matth. l. v. 17.) *sibi Matthæus fecit, quorumdam nomina præserire, cum in tres classes generationes distribueris, & singulis quatuordecim capita attribueris.* Fermè eadem ratione Ghemnit. in Harm. & Gomarus pec. Diatrib. de Geneal. Christi *Matthæo non fuisse propositum volum. singulorum regum nomina referre, qui inter Davidem intercesserunt & Christum, sed suo consilio certas constituere resserit decadas & mediam claudere cum sceptri fine.* Sed hæc omnia (uterque autem loqui debet de Regibus in generationis seriem referendis) æquius dicuntur, quam ista probari poterit mera voluntas, licet in libertate Sp. S. id fuisse non negemus, sed tunc eam libertatem per veritatem & voluntatem autumamus esse limitatam, quando omnia generationum capita à Spiritu S. connumerantur.

§. 5. Alii ad certam DEI vindictam referunt, quod DEUS expungi voluerit quædam nomina è serie familiæ Christi, *vel* quoniam Prophetas de Christo vaticinari non fiverint, uti Tuitiensis Episcopus Rupertus autumavit; sed quomodo id probabitur, quod S. literæ non referunt, renuente etiam hæc ipsâ genealogiâ, quæ alios quosdam expresse memorat, qui contra Prophetas DEI verbo & ferro se opposuerunt? *vel* quia insignes præ aliis alio quodam insigni scelere & speciatim idololatræ peccato illi fuerint, quod Lighthfoto non displicet, sed ne id quidem in ommissis omnibus sufficienter probabitur, siquidem alii pluribus, gravioribusque sceleribus infames, recensentur: *vel* quia divinæ maledictioni, ob domum Amri & Ahab in reges Juda devolu-

ta,

tæ, ſpecialim quidam fuerint ſubjecti, propterea quod Joram ducta Athaliâ Achabi filiâ in Judaicum regnum flagitia introduxerit, unde tres ab ipſo ſcendentes proximæ generationes fuerint deletæ, ſicut minatus fuerit DEUS, ſe ulturum eſſe paternam impietatem in filiis odio ſe habentibus, uſque in tertiam generationem: ſed neque hoc aliquid veræ rationis habet, ſiquidem hõc reſpectu Joram potius ipſe debuiffet omitti: nec umquam minatus fuit Deus, ſe nomina poſteriorum ê genealogiis deleturum eſſe ob facinora patrum, licet filii iis conſentirent & omninõ obſiſtit verſus Matthæi decimus ſeptimus: *vel* quia tres omiſſit ym gesserint omnium hoſtium S. Triados, & Trium Virtutum Chriſtianarum, uti ludit Salmero; ſed luſum luſum, non rationem dicimus, nec adeõ remotas allegorias probare poſſumus.

§. 6. Alii ad infelicitatem omiſſorum Regum intendunt oculos, quoniam, ſi Jojakim quibusdam omiſſus dicatur miſerrima ejus fata aſinir. o ſepulcro notabilia fuerint reddita, & trium antea præteritorum Regum ſi urgeatur omiſſio, mors violenta (teſt. Walth. harm. ad h. l. rat. X.) & clades inſuper ab Iſraëlitis accepta (vid. Lightf. Harm. pariter & Hor. Hebr. ad h. l. Matth. ubi lcca 2, R eg. 10, 30. Pf. 37, 28. Exod. 20, 3. citantur) indignos illos reddiderit, qui familia Chriſti numerarentur. Sed id nimis eſt frivolum, cum multi alii & necem paſſi fuerint violentam, & cladem ab Iſraëlitis ſibi illatam ſenſerint, & vel peioribus maculis exciſi fuerint, qui tamen propterea excluſi non ſunt, inſuperque hæc non tam Jelu Chriſti, quam Joſephi propria fuerit genealogia.

§. 7. Alii artificium mnemonicum urgent, quo Sp. S. fuerit delectatus in rotundando triplici ordine quatuordecim virorum, & cooptando triplici vitæ genere Patriarcha-

li, Regali, & Ducali. Cum igitur Sp. S. ita agere memoria & ornatus causâ constituerit, tum demum omittendos fuisse tres reges, qui non potuerint commodius ullibi prætriri, quam in posteris Jorami ob maledictionem domui Achab factam I. Reg. 21, 21. 2. Reg. 9, 8. 1qq. Quâ sententiâ uti permouentur plurimi, ita etiam B. Waltherus Harm. Bibl. in h. l. Verum ne sic quidem sufficienter responsum esse videtur: quidenim deliciarum DEUS habet in mendacio? cum omnibus ordinibus v. 17. præmittat communem vocem universalem *nozu*, contra quam quidquid vel per articulum *ai* emphaticè sumtum, vel per non iteratam signi repetitionem excipitur, nimis est ad hanc tantam rem levidensè. Aut quare id fiat solius memoriæ causâ, cū graviora multa, multa similia in SS. reperiuntur, ubi tali novo invento aliquid omittendi, quod per veritatē numeri omitti haud poterat, usum Sp. S. non videas? Nec poterit illud memoriæ consulere, quod trium regum, quorum potestas æquè ac reliquorum, quamdiu regnârunt, à DEO fuit, memoriâ tollit. Numquam artifex est contraveritatem Sp. Sanctus: nec artificium dici poterit ejusmodi rotundatio vel insipientissimo cuique imitanda, ut rotundet numerum contra clarâ veritatem, si deinceps, ut res consentiat, aliqua nomina omittere velit. Ejusdem momenti esse puto cooptationem triplicis vitæ generis, patriarchalis, regalis, & ducalis, cum facile cuique pateat, patriarchale nullum fuisse peculiare vitæ, vel regiminis publici genus, nec patriarcharum nomen ultra filios Jacobi recte ad seram posteritatē extendi, & quosdam in iis, qui patriarchæ ab illis dicuntur, principes fuisse, ac duces. Ita & in classe tertiâ ducali ut vocatur nihil fuerit difficilus, quam excludere primum Regem à dignitate regia, & reliquorum ducalem dignitatem vel ullo argumento sufficiente tueri. De maledictio.

ditione verò quæ adjunguntur, sane domũ Achabi gravissima maledictio ferit, sed de tali maledictione, per quam omittantur à numerata genealogiâ tria regum nomina, S. scriptura nihil novit.

§. 8. Alii tandem modestiam possunt lectorum, ob Sp. S. reverentiam non illaudabiles, dum dicunt suam Sp. S. constare rationem, quam licet nos investigare non possimus, certo tamen laus gravem fuisse credere possumus. Videatur J. F. Stapulensis, cujus hæc verba sunt ad h. l. *Inter Joram & Oziam, tres medi omittuntur Ochozias, Joas, Amasias, quos quæ ratione Spiritus Evangelistæ hac generationum serie exclusit, indignosve censuerit, ipse novit, qui omnia novit, qui scrutatur profunda etiam DEI & conf. B. Calovius in h. l. Desperantis tamen hoc animi signum est, quamvis piam hanc desperationem esse, nolim diffiteri.*

§. 9. Huic sententiæ oppositi Philonis & Annii sectatores quidã abrumperè in Joram filũ lineæ Salomoneæ cupiunt, & in Achasia novã Nathanis familiam inchoant, sed illi contra clarissima scripturæ verba tam in hoc ipso loco, quam in historiã Regum Veteris Testamenti gravissimè impingunt, & ne sic quidem huic loco medi ripossunt, quoniam hæc ratione ii, qui inter Davidem & Osiam numerantur, nihil ad Josephum pertinebant, nec Matthæi enimus erat, reges, sed parentes Josephi numerare, qui ita tandè plures numero fuissent prætermitti, eorumq; loco alii substituti, seu planè alieni. Præterea illi graviori iterũ dubio implicantur, quare, cum spatium multorũ annorũ inter Joram, & Osiam vitam intercesserit, hi reges Osiam patres, lacunam ætatis qui poterant supplere, fuerint præteriti, & non tantum genealogia, sed & decurrens mundi aetas reddita sit hiulca. Quamobrem hanc planè sententiam historiæ, & tempori, & juri familiæ pariter, ac genealogiæ ubiq; refragantem suscipere nequimus.

§. 10.

§. 10. Non possum, quin magnopere mihi placere profiterar clausulam B. Waltheri Harm. Bibl. l. c. quam, ubi quæ sibi præ reliquis sententia amaretur, exposuerat, talem denique facit: *Melius certiusque quid si quis excogitare poterit, is me sibi habebis cum tripudio & obsequio ad stipulantes.* Cum igitur è tot tantisque sententiarum pro affirmativâ dicentium divortiis facile perspiciatur, imbecillum id assertu esse, quod tot columnæ non sustinent, sequente plerumque aut honesta desperatione, aut meliorum desiderio, & Anniana sententia plus noceat, quam juvet, licebit nunc recentem forte, solam tamen propter novitatem in re historica non adspernandam aliam sententiam exponere, quam tamen recto prudentum, ac piorum *ΕΙΣΛΙΟΦΙΛΩΝ* iudicio lubentissime submittam. Atque ita ad propositam Quæstionem respondebo:

Nullum plane omissum à Matthæo esse genealogia Josephi membrum.

§. 11. Probo autem sententiam meam (1.) simplicissima Spiritus Sancti enarratione generationum: (2.) continuâ usurpatione vocis *γεννησας*, quæ à nativâ sua significatione recedere non debet, circumstantibus præfertim undique significationis propriæ plurimis exemplis: (3.) confidentiâ Matthæi, qui sub ipsum sui libri principium non hæc fuisset scripturus, si falsitatis notam vereri debuisset à Judæis in prisca Regum historiâ optime versatis. (4.) universalitate vocis *παισιν* v. 17. ab initio posita. (5.) expressa numeratione, quod à Davide usque ad deportationem Babylonicam (primam scilicet) sint *γεννησας* (id est membra seu capita genealogica) *δεκατις γενεις* quatuordecim. (6.) conformitate tessera decadis mediæ cum primâ ac tertiâ: primæ enim nihil deest ex suo illo numero, nec tres Boos contra scripturam fingentibus cedere possumus: tertiæ etiam nihil deest, nam Phadaja è 1. Chron. 3, 18-19. Salathiel

eli substituendus temere & sine iustâ ratione contra Matthæi fidem adducitur : non ergo alia poterit contra clarum textum fingi sententia numeri cardinalis in mediâ tessera decade, atq; ea, quæ in prima & tertia fuit. (7.) inductione exemplorum temere in quæstionem deductorum de Booz, de Phadaja, de Jojakim, de tribus Regibus, in quibus omnibus nihil dextrè probatur. (8.) possibilitate solvendi hoc dubium salvâ manente serie genealogicæ. Quia igitur potissima in secunda tessera decade movetur quæstio de tribus Regibus, iteq; de Jojakimo omissis, nunc causam ipsam propius sumus spectaturi, atq; ita quærimus:

II. Quomodo Joram Ozia pater? sive

An Joramus Ozia pater Matthæo dicitur per generationem mediatam, nec ne?

§. 1.

Verba Matthæi dubium hoc creaverunt, siquidem c. 1. v. 8. dicitur *Ιωραμ υἱὸς Ἰοζαβαβ*, Joramus verò genuit Oziam, quorum quidem verborum sensus est, qui nunc in disceptationem venit: veritas in disceptationem venire non debet. Illi enim agunt pessimè, qui putant à Matthæo confundi Ochoziam, & Oziam, quos statim à limine volumus esse remotos, quippe cum Matthæus à Sp. Sctus ab ejusmodi errore planè fuerit immunis. prætereaq; fat magnum in Hebræo discrimen sit inter *יוראם* & *יזאב* nec Matthæo potuerit esse incognita enarratio Regū Judæ 1. Chr. 3. facta.

§. 2. Confiteor autem statim, nullum me vidisse, præter eos, qui Ananiam & Philone sequuntur, qui Joramum Regē hic patrē Ozia dici generatione mediatâ non putarit. Quæ causa ut exponatur, de iis, qui pro Affirmante loquuntur, ab initio est dicendum. Ibi igitur Patres, qui ad hanc materiam animum applicuere, mediatam generationem urgent, & causas conquirunt, cur omissi illi sint, quos generatio illa mediatâ prætereat, in quibus industrios se stiterunt

B

hoc

hoc in negotio Africanus, Hieronymus, & Hilarius aliq̄.
Sequntur eos pleriq̄ recentiores. Rupert⁹, Salmero, Scho-
lastici cæteriq̄ Pontificii plurimi. Consensū est ab Ecclesiā,
Reformata quæ dicitur, doctorib⁹ unanimi ferme dicā con-
fessione: quique in Ecclesiā nostrā in hanc rem sunt com-
mentati, avidissimè hanc sententiam adoptaverunt, præ-
eunte B. Lutero, cujus ad citatum v. 8. in glosā hæc sunt
verba: *Ἐ. Matthäus lässt etliche Blüde auffen.* Eum
deinde secuti sunt reliqui magnā animorum conventionē.
Alter Martinus, Chemnitium dico, Harm. Evang. Cap. 3.
p. 58. scribit h. m. Matthæus dicit Joramum genuisse Ozi-
am, cum constet, non immediatè hoc factum, sed tres in-
tercessisse, Ochosiam scilicet, Joam, & Amasiam, à quō
immediatè genitus fuit Ozias. Nec oblivione aut incur-
ria Matthæum hoc fecisse, dicendum est. Walth. in Harm.
Biblicā in h. l. hæc habet: Cap. eod. v. 8. Joram dicitur
genuisse Oziam, cum ex 2. Reg. 8. v. 24. & cap. 11. v. 2.
uti & ex 1. Chron. 3, v. 11. 12. constet, genuisse Achasiam,
hunc vicissim Joasum, & hunc iterum Amasiam, qui de-
mum genitor fuit Ozias. Tres itaque Reges intermedii,
Achasias, Joasus & Amazias in serie hæc genealogicā præ-
termittuntur. Quod Judæi juxta & profani alii Matthæo
vitio vertunt. Resp. Prioris scrupuli solutio est facilis,
quamvis enim Joramus Oziam non genuerit generatione
immediatā, veluti alias filius à Patre suo ἀμεσως fertur
gigni, mediatè tamen illum genuisse rectè prædicatur.
Hoc sensū nos homines ad unum omnes ex Adamo geni-
tos, rectè affirmari potest: sic Elisabeta Luc. 1, v. 11. dicitur
essè ex filiabus Aaron, &c. Hæc ille. Sic Glass lib. 1. tract. 1.
Phil. Sac. p. m. 49. licet incidenter, *Matth. 1, 8. Joram ge-
nuisse Oziam non immediate concedit, sed mediantibus Ocho-
ziā, Joā, & Amaziā.* Prückn. in Vind. Bibl. ad h. l. Joram, ait,
genuit

genuit Oziam, non quidem generatione immediata, velut alias filius à Patre suo immediate, hoc est, nullo plane intermedio gigni dicitur, sed mediate, ut atavus nepotem: quæ etiam ratione Christus dicitur filius Abrahamæ, & Davidis, Matth. 1, 1. ex quò sensu nos omnes ex Adamo genitos & procreatos esse, recte affirmari potest. Addi poterant Bebelius, Brochmannus, Calovius. & plures alii: sed quorsum numerus? Vix erit, qui dissensiat præter unum aut alterum, cui Philo suppositivus non displicuit. His igitur convenientibus id unum deliberatum est, quæ arte S. Matthæi fidem ita tueantur, ut contra ipsius calumniatores justas allegare rationes, vel numeri deinde subijuncti certitudinem nihilofecius possent monstrare. Sed in hiis porro non erimus operosi. Waltherus, Calovius aliiq; è nostris, & Spanheimius, Lighthfootus, & Polus è Reformatis, aliiq; ex aliis hæc operam præstiterunt, quos adire licebit. Nunc de sententia Anniana.

§. 3. Floruit in decrepitis Judaicæ reip. temporibus Philo Judæus. cujus multa habemus, & non sine fructu legimus erudita scripta, Hebraicam pariter, Græcam, & Latinam quoque sapientiam exhibentia. In iis autem nusquam reperitur Breviarium de temporibus, de quo Bellarm. lib. de Script. Eccl. hæc monet: Circumfertur nomine Philonis Breviarium temporum, sed ab omnibus rejicitur, ut etiam alii historici, qui cum eò breviario simul editi sunt. Chema-tius quoq; nostras h. l. satis amplius in Philonis operibus hoc breviarium non haberi ait, proptereaq; personatum Philonem vocat. Invenit autem suppositivus ille Philo obstetriciam manum Joh. Annii Viterbensis, S. Th. Professoris, cujus è curâ primum Antverpiæ aliis cum scriptis in antiquitatum studiosorum commoditatem (ut verba editoris referunt) sub

B 2

forma

formâ enchiridii excusus, & deinde é prototypo sæpius alibi impressus est. Is Philonem hunc personatum laudare ausus est his verbis in Proœmio ad 1. lib. Philonis; *Edidit plura opera, inter quæ illud eximium est, quod brevibus & absolutis verbis emendavit omnia tempora ad suam rectitudinem & integram veritatem ab Adam usque ad suam ultimam decrepitem: Sob brevitate operis illud Breviarium de temporibus appellavit, mirorque cur a Theologis sensim neglectus fuerit, & ab episcopis derelictus, cum ex eo pendeant multa contra Hebræos, & complura divinorum dubia literarum elucidentur. Sed vel ignoro, cur ita factū sit, aut, si scio, non ausim dicere.* Verum quicquid laudet, ac dicat Annii, rarissimos tamen invenit, quibus personati sui Philonis fident faceret, unde post varia monita Chemnitius noster in Harm. Ev. c. 3. p. 60. ait: Illa Anniana valde & suspecta & incerta esse aliquoties jam dictum est: quibus & nostrum calculum, quantillum etiam valere possit, addere volumus.

§. 4. Sed audiamus sententiam Philonis. hic lib. 1. meminit decreti David de successoribus regni, qui, cum orta lis esset, quis regno præcederet inter filios Davidi é Ber-saba genitos, statuerit à junioribus debere inchoari, & ut natu proximi familia succederet, ubi naturalis posteritas minimi deficeret. Itaque à Salomone minimo ceptum esse, ejusque lineæ forsân aliquando defituræ surrogatum esse Nathanem natu proximiorum filium, ejusq; porro filium natu minimum, qui dictus fuerit Ahiasar & Mathat, unde posterii ipsius fuerint dicti Ahiasarim, (auctori fictio nomen hoc è 1. Reg. 4, 6. sicut proximum é Luc. 3, 31. sum-tum est) & Matthathim, id est, uti vult, fratres principis, & donati, scilicet jure succedendi: itemque filios regis, ac fratres ejus, qui regni heres erat é lineâ Salomonis futurus: quali

quali nomine à Salomonis tempore fuerit usque ad tempora Ahasiæ vocata posteritas Nathan. Addit Joramum Judaicum primum fuisse, qui posteros Nathanis, dictos è lege & decreto Davidis, non vero è proximâ sangvinis cognatione ortos fratres, interemerit, quod, cum reditus suos è solâ tribu Benjamin antea accepissent, nunc etiam è tribu Judâ à Josaphato ipsis arces & reditus annuū contigissent. Ahasiam deinde Jorami filium solum remanuisse è familiâ Salomonis, & cum eò vixisse eos Nathanaeos, quorum parentes pater Ahasiæ Joramus occiderat; hos vero ad unum omnes Ahasiâ interemto necatos esse ab Athalia illius matre, nisi quod de consilio Josabat, quæ non regis filia è Salomoneo sangvine, sed è consanguinitate fuerit Nathanaë, cædi præreptus fuerit Joas infans è Nathan ortus. Atque ita deinceps urget lib. 2. Joasum à Joadâ conservatum, fuisse primum Regem è familiâ Nathan, ac deinceps Nathanaeos imperium tenuisse, pluribus quidem semper nominibus inclytos. Sic Joasum dictum esse Symeon, sic deinceps Hiskiam Josen, & Manassen filium ejus Her vocatum esse. Hæc Philoniana commentariolo suo comprehendere conatus est Annius, & ut paucis rem exponam, eum nomina Zorobabelis & Salathielis apud Lucam & Matthæum eo impulerunt, ut Salomoneam stirpem in Ahasiâ cum Philone suo rumperet, Nathanaeam vero in throno Salomoneo collocaret, & Regibus nomine suo è V. Ti. scripturâ illustribus alia obscuriora nomina imponderet, quæ ex Luca depromebat. Unde Joas ipsi fit Symeon Luc. 3. 30. Amasia Levi, Usia Matthat, Jotham Joreim, Ahas Eliezer, Hiskias Joses v. 29. Manasses Her, Amon Elmodam, Josias Kosam v. 28. (litigare nunc poterit secum ipse, uter Jojakim esse debeat, num Addi, an Melchis, duos enim

illos Lucas v. 28. habet, ubi numerando & fratrem Joachas pro patre censendo Annus peccavit } Joachin ei est Neri v. 27. Sic Annus egregie genealogias V. & N. Testamenti conciliat! Omnia vero tandem eo abeunt, quantum ad nostrum attinet locum, Joramum Regem Judæ fuisse verum patrem Achazix, sed non fuisse avum Joas, non proavum Amazix, non abavum Usix, atque ita Usiam plane non fuisse e posteris Jorami. Quali interpretatione quomodo Matthæus salvari queat, expresse scribens: Ioram genuit Usiam; id profecto nullâ ratione percipi potest, cum ex Philone illo personato, & Viterbeni Annio Ioram nullâ generatione neque mediata neque immediata Usiam genuerit. Solum hoc argumentum contra Pseudophilonem Annianum sufficit. Aut enim errat Matthæus Philoni inconciliabilis, aut errat Philo & cum eo Annus. Matthæum vero a Spiritu Sancto actum errare, quis quæso patiatur? præsertim cum in primis N. T. temporibus Matthæus ista scripserit, nullo Hebræorum tum temporis contradicente, & fidem historicam accusante, quantum nobis quidem ex antiquissima historia constat. Annus igitur suo cum Pseudophilone, nullam nec mediate, nec immediate factam Uzix à Joram generationem concedente, ac totam S. Matthæi genealogiam labefactante removendus omni jure manet.

§. 5. Non desunt tamen satis arduæ se offerre, rationes, quare sententia illa de generatione hinc intelligenda mediata simplicem assensum intellectus, de veritate & veritatis hostium confutatione solliciti, non tam facile obtineat. Non diffiteor, si nulli forent, qui famam & fidem S. Matthæi, & per eum totius Evangelii impugnant, tuto hanc disputationem præteriri posse apud eos, qui talia magno sudore digna non æstimant, & credentium animos
non

non putant facile dimotum iri à veritate fidei Christianæ propter ejusmodi nodum, in quo dici possit: Quantum est, quod nescimus! item illud: Sunt, quæ nesciri sine pudore possunt; sunt quoque quæ nesciri etiam cum gloriâ possunt. Verum cum lector veritatis cupidus, & justâ balance Verbum DEI adhibito Verbo DEI ponderans tali in scopulo sæpe sibi ipsi sit molestus, & caro ac sanguis non raro contra spiritum luctam tollant idque apud renatos & credentes, ac Diabolus vel per subitò objectas cogitationes, vel per aliorum maledica aut dicta aut scripta nos tentare non desinat, & calumniatorum Verbi Divini non parva sit copia: sic existimo, non esse stucium conciliationis per ipsam. Scripturam inveniendæ nisi laudandum, si caveatur naufragium fidei, & sana sentientibus conciliatoris se permitat opinio, & omnia modeste fiant. Quibus adhibitis cautionibus genealogiam præteriens Heinsius in Exerc. Sacris ad Matth. c. i. cum scripisset, se contentum esse illo Ambrosii ad Lucam: *Non licet mihi scire generationis seriem; non licet tamen nescire generationis fidem*; deinde subjungit: quamvis industria eorum, qui hic operam & nostro tempore, & olim poluerunt, unice favemus.

§. 6. Quod igitur ad quæstionem attinet, in negativam sententiam magis inclinari posse, existimo, scilicet *Joramum Urie patrem non esse generatione mediatâ, sed immediatâ*. Quam quidem ad præferendam sententiam sequentia me impellunt momenta, quæ judicio eruditorum ponderanda concedo. *Primum* longè exploratissimum nobis Christianis est, Matthæum scripssisse actum à Spir. S. atque ita non pro voluntate suâ, quod velut homini lubebat, scripssisse, sed pro voluntate divinâ, quæ ipsius animum, manum,

num, calanum infallibili curâ regebat ac movebat. *Secundo*, non minus exploratum est, expressissimè esse verba Matthæi: *ἵνα μὲν δὲ ἐγέννησε τὸν ὄζιαν*, Joram vero generavit Oziam: quorum verborum contra veritatem nihil valet objectio de errore librorum, & varietate codicum; cum nullus simpliciter codex aliam lectionem exhibeat, & talia facile dicantur, difficulter commonstrentur. *Tertio* id etiam in confesso est, vocem *ἐγέννησε* in hoc Matthæi capite creberrimè occurrere, & ubiqve significare generationem immediatam filii ê vero suo patre, planè nullô locô renuente, aut aliud permittente: nec *quarîo* dubium esse potest, hanc veram, propriam, & genuinam esse vocis significationem, à quâ recessio non ita facile permittenda. *Quinto* planè in apicô positum est, Matthæum non tantum exposuisse ordinem generationum, & membrorum totius seriei, sed & v. 17. ad excludendam omnem erroris suspicionem divinâ profecto observatione totam genealogiam in tres ordines distribuifse ab Abrahamo ad Jesum Josephi filiû legalem, atq; credititium, quæ triplicitas distincta ostendit sublimem quamdam rerum istarum curam. *Sexto* accedit numerus planè æqualis observatus, & terna repetitio vocum *γενεαὶ δεκάτριαιρες*, qui numerus sine erroris gravissimâ specie non potest detorqueri contra numeri naturam ad septemdecim, nec sine ludibrio quodam dici, Spiritum S. voluisse mediæ classi numerum æqualem cæteris conficere, cumque id fieri non posset, eum extrusisse tria nomina, ut ita memoriæ humanæ succurreret, cum in magno hominum Christianorum numero vix inuenias, qui illa nomina a vide edificant. Accedit *septimo* limes expressissime ab utraque parte positus, quando dicitur: *καὶ Δαβὶδ ἕως τῆς λαοτυκτικής βασιλείας, γενεαὶ δεκάτριαιρες*, per quem utrumque

que

que terminum non permittitur lectori suspiciuncula, quod aliquod
 sit omisum, sicut & re ipsa id nemo suspicaretur, nisi ipsi aliunde du-
 bium crearetur. *Osiam* memorabilis est in v. 17. vox *מִיָּסִיָּא*, quæ li-
 gnum universale à fronte totius versus ponit, accipienda de tota
 serie omnium in triplici illa classe recentiorum Virorum, neque
 enim pertinet ad solam primam classem, sed eam ipsam ob causam
 primo initio ponitur, & distributioni per *דָּוִד, נָגִי דָּוִד, נָגִי דָּוִד*
 præmittitur, ut ad omnes classes pertinere intelligatur. Sicut & *nono*
 particula *וְ* non infrugifera, nec ociosa est, sed continuam mem-
 brorum expositorum cohesionem ita quasi repetit, & complectitur,
 ut consequens tota oratio, & numeri computandi iusta veritas, è
 precedentibus exploratissime pendere sentiat. Premit hoc *deci-*
mo, quod non auditum sit è seculo primo, umquam à quoquam accu-
 satum esse Matthæum, quod tres illos Viros omiserit, quodve causa ab
 ipso illius omissionis sit exacta, præcipue cum Hebræis in genealo-
 giâ solertissime versantibus Matthæi Evangelium occultum esse non
 potuerit, qui totam viri fidem non blasphemare tantum, sed & la-
 betactare magnâ cum specie & industriæ significatione studuissent,
 si verè factam hanc trium nominû omissionem accusare potuissent.
 Unde tum temporis apud Hebræos eandem, quam Matthæus hic
 explicat, viguisse ac dubitatione caruisse genealogiam, ubi accu-
 ratius institueretur, dubitare nolum: imo non parvi id facio, quod
 post tot secula maledicentissimus Judæorum R. Isaac ben Abraham
 in blasphemio suo adversus Christianos libro *מִיָּסִיָּא* quod si-
 gnificat Munimen fidei, Matthæum hic non fecerit falsitatis, aut er-
 roris reum, sed hoc dubium planè prætermiserit, primâ accusatione
 contra Matth. i. v. 15. 16. coll. Luc. 3. 31. factâ. *Undecimo* obser-
 vo, quot Virorum longè prudentissimorum & summè industriarum
 ingenia se exercuerint in inveniendis rationibus, quare illa nomina
 sint prætermissa, quodque tandem omnes vel in desperatione quâ-
 dam honestâ, vel in anxio meliorum desiderio meditari desierint,
 nec umquam hic sibi satisfecerint, aliis fortasse multò etiam minus.
 Quæ omnia cum probè pensito, & *duo. cimo* vestigia veritatis hu-
 jus etiam in V. T. extare video, hucusque non possum, quin Matthæo
 simpliciter assentiar, Joramum Josaphati filium esse genitorem Usiæ
 illius, qui Jothamum generavit, interque illum Joramum, & hunc
 Osiam

C

Ostiam non esse ullam intercedentem generationem, atque ita revera à Davide ad Jojakimum, seu Jechoniam Primum, qui tres fratres habuit, accuratè esse quatuordecim *γενεάς*, seu generationes, id est generationis membra seu capita.

§. 7. Quæ dixi de vestigiis in V.T. sese demonstrantibus, nolo frustra & in casum dicta cuiquam videri, ideoque eadem detegere nunc allaborabo. Primum autem vestigium deprehendo in minis DEI domui Achab per Eliam nunciatis 1. Reg. 21, 21. 22. Ecce ego adducens ero in te malum, & auferam posteros tuos, & excidam Achabo mingentem in pariete, & clausum & derelictum in Israël, & dabo domum tuam sicut domum Jarobham filii Nebath, & sicut domum Bascha filii Achijah, contra irritationem, quâ irritasti & peccare fecisti Israël. Quibus quidem verbis universalis extinctio totius posteritatis Achabi certò futura, nec avertenda innuitur: cuius adeo memor DEUS fuit, ut per Eliam seligeret quemdam & filium Prophetarum, qui Jehu ducem militum regem ungeret in Achabæ familiæ exitium, cuius ex ore hæc ad illum Jehu venit divinæ voluntatis significatio 2. Reg. 9, 7. 9. Percuties domum Achab domini tui, & ulciscarego sanguines fervorum meorum prophetarum, & sanguines omnium fervorum Domini de manu Izabel: & peribit omnis domus Achab, & excidam Achabo mingentem in pariete, & clausum ac derelictum in Israël: & dabo domum Achab, sicut domum Jarobham filii Nebath, & sicut domum Bascha filii Achijah, &c. Quod quanto fervore effectum sit in Israëlitico regno per manum ac iussum Jehu è 2. R. c. 9. & 10. clarissimè patet. At verò non continebantur istæ minæ solis terminis regni Israël, sed in regnum quoque Jehuda transitum habebant, quoniam Achabi & Izabelis filia Athalia Joramio Josaphati filio nupsérat 2. Reg. 8, 18. 2. Chr. 18, 6. & ad ultimum usque Dei fastidium Israëlita scelera in domum Jhuda introduxerat, Quamvis autem Deus domum Davidicam noller extingvere 2. Chr. 21, 7. ob promissum Davidi factum, & Joramum ipsum, qui non erat ex Achabi sed Davidis familiâ genitus, statim haud deleret; minæ tamen in Achabi posteros simpliciter delendos effusæ non indormierunt, nec, ut Scripturæ verba inducam, temerè in terram sunt relapsæ, sed consummate sunt in exitio filiorum Jorami 2. Chron. 21, 17. in eadem enim superstitis filii Achabæ coronati jam regis c. 22, 9. in nepotum Jorami

Jorami frage c. 22, 8. 10 in obruncatione conjugis Jorami viduæ
 c. 23, 15. 21. in interfectione Joæ nepotis Jorami c. 24, 15. ejusque
 magnatum ac liberorum v. 23. 27. in occisione Amaziæ pronepotis
 Jorami c. 25, 27. cujus liberi omnes abducti sunt v. 24. ita ut nullius
 unquam reversi ulla fiat mentio, quod suspicionem cladis interneci-
 næ auget, suffragante præsertim divinâ indignatione superius &
 1. Reg. 21, 21. 22. & 2. Reg. 9, 71. - 9. recitatâ. Atque hi ipsi illi sunt A-
 thalias, Joas, Amalias, Athaliæ Achabi filiæ filius, nepos, pronepos,
 quos Matthæus prætermisisse fertur documento non contemnendo,
 in his viris à Joram Athaliæ Marito genitis desisse ultimos ex Achabi
 linea, ipsiusq; Jorami Regis illam lineam (quamquam propterea Sa-
 lomonis per Josaphatum linea non deserit) intercidisse, sicut Do-
 minus prædici jussit, atq; interminatus fuerat. Fundamentum
 igitur hoc est valdè firmum: si extingvi debuerunt omnes posteri
 Achab, & omnis domus Achab, ad similitudinem domus Jarobham
 & domus Baetscha, ut Achabo nemingens quidem ad parietem re-
 linqui debeat, nec quisquam planè vel miserimus in Israël; pro-
 pago ipsius per Athaliam non potuit nisi penitus extingvi, etiam in
 regno Judæ, sicut & supra adducta exempla, id clarissimè ita conti-
 gisse, demonstrant.

S. 8. Alterum vestigium inveniò in interregno inter Ama-
 ziam Regem Judæ & ejus successorem Usiam satis diuturno, quod
 non intercessisse mihi per suadeo, si Usias Amaziæ verus & naturalis
 filius, ab eoque genitus fuisset. Scilicet omni dubio vacat, quod Ama-
 zias Rex Judæ fasces Regni acceperit anno Joæ Israeliuci secundo,
 quodque regnaverit annos viginti & novem 2. Reg. 14, 1. - 4. Dubio
 quoque vacat, quod Jerobeam Secundus Rex Israelis renunciatus
 sit anno regnantis Amaziæ decimo quinto, quodque regnaverit
 annos 40 ginta & unum 2. Reg. 14, 23. quodque Amazias Jeroboam-
 o secundo inter Israelitas regnante, regno Judaico adhuc præfuc-
 rit annos quindecim 2. Reg. 14, 17. Ex quo consequitur, quod Ama-
 zias Rex Judæorum fuerit mortuus anno Jeroboami secundi de-
 cimo quinto exeunte vel anno decimo sexto ineunte. At vero
 Usias ejus successor a populo constitutus rex est anno Jeroboami
 II. vigesimo septimo 2. Reg. 15, 1. cum esset juvenis annorum se-
 decim. Ergo ab anno decimo sexto Jeroboami II. ad annum ejus-

dem Jeroboami II. vigesimum septimum nullus Rex fuit Iudæ,
sed (quod ante inauditum) interregnum fuit undecim anno-
rum. Quæ quidem res satis arduæ est indagationis, quænam cau-
sa fuerit, cur interregnum inciderit in Judaicarum rerum admini-
strationem. Nihil tunc fuit hostilis metus, aut violentiæ, quod
impedierit, quantum è sacris discimus: nec erat minorennitas
Ufiæ, quæ obstabat, cum regnum Iudæ regem in Joâ vidisset
septennem, 2. Reg. 11, 21. 2. Chron. 24, 1. & causa tamen interfuisse
debet, quo minus Ufiæ regnum non suscipere, nisi natus annos fede-
cim & videns XI. annorū interregnum. Illam igitur existimo causam
esse, quod Ufiæ Amaziæ filius non fuerit naturalis, sed proximus tum
temporis agnatus, atque è Salomonis ac Jo'aphati linea rectè quidem
descendens, diu tamen dilatus, si forte proximior reperiri quivisset.

§. 9. Colligo vero illud è variis etiam aliis argumentis.
Primum est, quod alicubi debeat esse terminus lineæ ex Achabo
per Athaliam filiam descendens, qui si hic non figurat, nullibi
commode figi potest. *Alium* est, quod 2. Reg. 14, 14. & ite-
rum 2. Chron. 23, 24. constanter asseratur, quod Joas Rex Israelis,
ab Amazia provocatus, & victor victi regis liberos secum abdux-
erit, obsides fidei futuros. Deinde quidem mentio fit mortui Joæ
Israelitæ, qui victor fuerat: fit quoque mentio Jeroboami successoris:
fit etiam mentio diuturnæ vitæ Amaziæ, qui 15. annis victorem su-
peravit: nulla autem fit mentio reducum aut liberatorum filiorum.
Tertium est, quod morte Amaziæ exposita nulla ordinaria suc-
cessio facta legatur, quæ tamen facta fuisset è sancto regali lineæ ju-
re, si quis filiorum Amaziæ superfuisset, ut metus sit non vanus
eos perisisse, sicut minatus erat DEUS posteris Achabi, siue sicca siue
cruentâ morte perierint, certè in patriam eos nunquam rediisse.
Hinc mortuo Amaziæ interregnum succedit, cum eatenus non au-
ditum fuisset, Regi Judæ successisse regem quemdam, qui filius non
esset; unde sine dubio heres filius, si quis usquam superesset aut
forte effugisset è custodia, expectatus fuit, eaque expectatio con-
tra populum Regis cupidum à magnatibus regnum administranti-
bus non sine magnâ juris specie allegari potuit. *Quartum* est,
quod iniustata eousque in successione formula hic legatur: ET
PREHENDERUNT UNIVERSUS POPULUS IUDÆ A ZA-
RIAM

RIAM (seu Uſiam) & ipse natus erat sedecim annos & regnare
 voluerunt eum loco Patris ipsius Amazia 2. Reg. 14, 21. quæ eadem
 verba etiam 2. Chron. 16, 1. leguntur. Quid illa singulari for-
 mula, inusitato plane stylo & exemplo adjuncta, opus fuisset; nisi
 quid specialius tunc contigisset circa coronationem Uſiæ? quod quæ-
 dæ, nullâ alia per Scripturâ cognoscibili ratione existente, non ma-
 le existimatur fuisse ratio agnationis, per quam deficiente naturali
 filio coronatus fuerit legalis filius Uſias, & vana per tempus unde-
 cim annorum expectatio prolis ab Amazia descendens, quæ id
 eousque impediverat. *Quintum* est, quod Amazias ad Uſiam rela-
 tus bis in sacris Rex dicatur, nimirum 2. Reg. 14, 21. Ipse (Uſias) *ædi-*
ficavit Elath, & reverti fecerat eam ad Iudæam, postquam occubuerat Rex
(Amazia) cum patribus suis. Similia plane leguntur 2. Chron. 26,
 2. Profectò haud frustra id enarratur, juvenem Uſiam post mortem
 Regis occupasse & regno Iudææ restituisse opidum Beth, id quæ ex cir-
 cumstantiis videtur, tū temporis, cum nondum coronatus erat loco
 Amazias. Haud frustra sane Rex dicitur defunctus, qui si verus ge-
 nitor fuisset, non sine connexione rerum dilucidior pater ejus tūci
 constanter potuisset. Quid enim facilius aut commodius erat, quam
 sic scribi. Ipse (Uſias) ædificavit Elath, & reverti fecerat eam ad Iudæam,
 postquam occubuerat Pater ejus (Amazia) cum suis Patribus. Qui-
 bus ita positus ac pensatis ac penſatis ac penſatis ac penſatis ac penſatis
 Ozias non fuerit genitus ab Amazia, sed potius à Joramò quòdam Jo-
 saphati filio posthumò forte, certè minimo, & ad regnū non evecto.
 §. 10. Hæc sunt, quæ de negotio disputari possunt, ut Veritas Matth.
 & V. T. explicetur. Quæ contra hæc obijcienda videntur, (a) *de nomina-*
bus patris 2. Reg. 15, 1. & filii 2. R. 14, 21. 2. Chr. 26, 1. 4. sed ad legem expo-
 nendis; (b) *de genealogia* 1. Chr. 3, 12. sed regali ac legali potius, quam
 naturali; (c) *de intercessione temporis longioris*, quod Joramì privati
 senium conciliat; (d) *de duobus filiis Josaphati in parvulis*, quod è
 1. Par. 3, 6, 7. è 2. Par. 21, 2. & 1. Par. 3, 15. colliz Jer. 22, 11. 12. tollitur; (e) *de silencio*
scripturæ 2. Chr. 21, 2. quæ minimū & posthumū forte ob circumſtan-
 tias prætermitit; (f) *de omnium fratrum cæde* 1. c. v. q. quæ ad præ-
 cedentes v. 2. est restringenda, uti Judic. 8, 30. 31. coll. c. 9, 2. 5. 18. item
 2. Reg. 11, 1. 2. & 2. Chr. 22, 10. 11. (g) *de reſſe ad eadē mediā non futurā*
regali, quod Matthæus non intendit; (h) *de multis extra Scripturam*
postulatis

*postulatis ac precario dandis, quod idem & in aliis quibusque conciliatio-
 nibus requiritur, cum hic una hypothesis: Joramum Iorami Regis fra-
 trem quendam postbumum, certe minimum vixisse, totum negotium di-
 lucidet: ea rem non tollunt. Pro immediatâ autem generatione
 Usâ à Joramo sic argumentari licebit: *Quicumque ita dicitur
 alterum genuisse, ut ab Evangelistâ Sp, DEL habente illa generatio non
 nisi pro unâ accipiat, & numeretur, ille non potest esse alterius pa-
 ter medius. Sed Joramus Oziam Sc. E. Atque hâc in sententiâ per-
 sistere lubet salvis disputatis, quæ sic gesta esse, ut acerbè defendi haud
 est opus; sic negari nequit potuisse ita contingere, & varia olim fu-
 isse cognita, quibus militari posset, si eorum cognitio ad nos venis-
 set. Sufficiat illud, non videri Matthæum quatuordecim *patres*
 numerantem vel unicam prætermisisse. Sequitur nunc quærendum**

III. *An Jojakim sit omissus à Matthæo, necne?*

§. 1.

Affirmativam qui sequuntur, eorum pars ex errore Matthæi
 ita factum esse existimat, siquidem Jojakimum, & Jojachinum
 ab illo confusos esse ferunt. At præter id, quod injurii sunt in S.
 Scriptorem, hoc quoque accedit, quod nihil pro se argumenti ha-
 beant præter (1. unicum *Iexovias* nomen, & (2. omissam mentio-
 nem generationis Jojakimum & Jojachinum intercedentis. Ve-
 rum, quod ad (1. attinet, res in portu est, quoniam & V. Tum nomi-
 na valde similia interdum planè eadem ratione solet exprimere, sicut,
 qui 1. Chron. 15, 5. Elpalet hebraicè dicitur, atque ita ab Eliphaeto
 v. 7. distinguitur, eidem æquè ac alteri 1. Chr. 3, 6. Eliphaeto
 nomen est. Sic qui 1. Chron. 15, 5. Elisua dicitur, ut ab Elisama
 v. 7. distingvatur, is eodem libro c. 3, 6. nullâ differentiâ Elisama
 æquè ac alter vocatur. Qvalia exempla non sunt rara. Imo in scripto
 Græco 3. Est. 1, 34. Joachas seu Jochanan quoque vocatur Jechoni-
 as. Quid mirum igitur, si intercedente tam levi differentia non
 significationis, sed duarum literularum, pro Jehojakim, & Jeho-
 jachin quoque adhibeatur idem nomen per rem ipsam, & histori-
 am satis distinctum, ut non unum, sed duos viros significari sta-
 tim pateat? Ad (2. facilis est responsio, quod, cum vocis *επαυσε*
 repetitio inter cætera quidem membra genealogica sit constans,
 propterea tamen Matthæum nihil presserit, ut in initio etiam teste-
 rade.

radecadū ita faceret, quā in re suā ufus est libertate. Sic in primæ testificadecadis principio non facit mentionem, à quoniam genitus sit Abraham, facile unoquoque vidente, patre cum destitutum non fuisse in secundæ autem initio, cum Davidem repeti opus non esset, liberè tamen regiæ forsan dignitatis non adqvisitæ tantum, sed & gloriose ad posteros transmissæ, itemque Bathsebæ commodius nominandæ causa Davidis nomen repetiit, cum solius Σολομῶν mentionio sufficisset, facile unoquoque intelligente, si ita scriptum esset, Salomonem à Davide genitum esse. Quā igitur libertate Davidem repetiit in illâ fronte, eadem libertate in fronte tertiæ non repetiit nomen Jechoniæ prioris, unoquoque literarum Hebraicarum gnaro satis rectè senturo, Jechoniam posteriorem non sine patre fuisse, sed à Jechonia priore natum esse, maxime cum styli ratio hæc durior fuisset: *Josias genuit Jechoniam & fratres ejus circa captivitatem Babylonicam; Jechonias autem genuit Jechoniam: post captivitatem verò Babylonicam Jechonias genuit Salathielem.* Unde patet non liberè tantum, sed & rectè Matthæum id nominis omisit, quod calumniatores ipsius vane putant repetendum fuisse.

§. 2. Alii sentiunt, vitio librariorum patrem Jechoniæ omisum esse, qui putarint obsimilitudinem nominum Iojakim, & Iojachin, idem nomen Jechoniæ otiose bis positum fuisse, atque ita alterum expunxerint, quam sententiam Hieronymo & Epiphanio deberi asserit Chemnitius noster in h. l. Adducit Is præterea Stapulensem, qui annotet verustissimum quoddam exemplar ita habere: *Josias genuit Joachim: Joachim genuit Jechoniam:* ac deinde addit: *Et hæc vera ratio est. Alias enim una persona deesset sive secunda sive tertia reser radecadi apud Matthæum, si rectè enumerentur.* Ad similem codicem vetustum provocant Stephani, Robertus, & Henricus filius, eamque lectionem commendant Pareus, Maldonatus, & è nostris Prucknerus ad h. l. cui vix dubium est, quin lectio hæc: *Ἰωσίας ἔγέννησε τὸν Ἰακείμ, Ἰακείμ ἔγέννησε τὸν Ἰεχωνίαν,* probatissima sit, & plane genuina. Beza verò codicis sui verustissimi autoritate fretus (cui si fidendū, quia unus ille non inveniit similem obvarium à reliquis Codicibus discessum, solus inde ab Apostolorum ævo incorruptus manserit oportet) illam lectionem tanti fecit, ut in versione suâ expresse ita scripserit: *Josias autem genuit Iakim, Iakim*

ANNO

autem genuit Jechoniam & fratres ejus in deportatione Babylonica. Superius quoque Epiphanium citavimus, cujus ad fidem alii hæc suppleñteste Spanh. in Dub. ad h. l. *Jechonias vero genuit Jechoniam.* Sed ab hac utraqve sententiâ, & emendatione stare non dum possumus, quoniam antiquissimæ Versiones Syriaca, Arabica, Vulgata, & alia constanter ordinariam Græcam lectionem sequuntur: tum etiam infinita cohors exemplarum MStorum, & Impresorum Græcorum amicissime conspirant. Quod verò allegatur de defectu unius membri, id aliter esse conspicitur illi, qui, ut fas est, Jechoniam patrem intelligit v. 11. in quò recte constituitur secundæ tesseradecadis membrum decimum & quartum: & v. 12. Jechoniam filium, qui primum tertiæ classis est membrum. Quod ad facilitatem errandi contra libraríos dicitur, id speciem habebit in eâ lectione, quæ Epiphanium, non in eâ, quæ Stapulentem, Stephanos, Bezam sequitur, quia inter *Ιανημ* & *Ιεχονίαν* tanta est differentia, in quâ librarius haud facile erret, maximè in tanta codicum descriptorum copiâ. Sed de Codice Bezae antiquo multa sunt, quæ suspicionem movent.

§. 3. Alii Mathæum ipsam rectè putant omisisse, Jojakimum, tum propter peccata, tum propter asininum sepulchrum, Jer. 22, 18. quippe qui dignus luctu, & sepulturâ non fuerit, multo minus genealogiâ Christi. In hunc sensum ex Harm. Lightfooti hæc habet Polus: *Recte ergo sic legitur, prout & Kimchi legit ad 1. Chron. 3, 15. Josias genuit Jechoniam, nepotem sc. ipsius ex matre Jeebim* Ita & Bebelius in Eccl. Evang. & Jud. Artic. VI. sect. 2. §. 16. pag. 403. *Eadem, ait, responso est, nempe Josiam mediate genuisse Jechoniam.* Verum ne id quidem valere poterit, si observetur, quod hæc ratione aut media, aut tertia tesseradecas necessariò frustretur uno membro, quod Mariæ nomen ex sententiâ Alexandri Thyrsij numerandum non corrigitur; ita v. 17. errore prematur. Accedit, quod peccata ex genealogia non eximant, sic enim pauci genealogiam illâ ingredi debuisent, & quem natura ab illâ genealogiâ non excludit, quare eum scriptura esset exclusura velut indignum? Sepulturæ autem aut privatio, aut vilitas non excludit, sicut Usiam non excludit lepra, nec alios alius infelicitatis lacrymosa eventa. Kimchius verò ad hanc rem plane nihil affert.

§. 4. Praferimus igitur recte cum Walthero nostro, in
Harm.

Harm. Bibl. ad h. l. qui alteram de libroriorū corruptione sententię sibi quondam placuisse candidę fateatur, multisq; cum aliis, sententię hanc, Jechoniam Matthæi priorem esse Jehojakimum, & alterum esse Jehojachinum, ut ita membrum nullum sit omisum, nullū inserendum. Id probat (1. historia de fratribus Jehojakimi, quorum h. l. fit mentio. (2. Matthæi clarus sermo, quod Josias cum genuerit, cujus verbi prima significatio hic sperni non debet. (3. notabilis confusio membrorum, cum, siquid interponitur, in media r. s. in tertia 13. membra sint futura. (4. conservatio quatuordecim membrorum à Matthæo determinantum. (5. constantia antiquissimorum Codicum. (6. remotio omnium, quę afferuntur, difficultatum. Quę in sententię propterea ad quiescimus. Queritur autem

IV. *Quare v. 11. fit mentio τῶν ἀδελφῶν Ἰεχονία, sive*
An Fratrum Jechonia falso ac temere v. 11. fit mentio, necne?

S. I.

PRO affirmativa temere quidam contra Matthæum Evangelistam asserunt, notabilem hic esse ejus lapsum, quod Jechoniae fratres tribuerit, qui tamen fratres non habuerit. Quod ut probent, asserunt (1) quod si Jojachin habuisset fratres, sine dubio Nebucadnezar illi suffecturus fuisset aliquem fratribus, qui tamen abducto & captivo substituerit Regem patrum Zidekiam 2. Reg. 24. 7. 2. Chron. 36. 10. ubi frater per patrum est explicandus, sicut id demonstrat Jer. 37. 1 (2) quod nullibi, nec 2. Reg. 24. nec 2. Chron. 36. nec 1. Chron. 3. 16. Jechoniae fratres tribuantur. Verum si graviora non afferunt argumenta, Matthæum sine ratione inculant. Nos quidem ipsis ultrò habemus, Jechoniam Jehojakimi filium nullos habuisse fratres, & tamen nihil peccatum à Matthæo videmus. Ut verò videant, imbecilla esse, quę obijciunt, argumentum ipsorum primum à ratione politicā frustra ductum est: quid enim torrē mirum, si Nebucadnezar Jechoniae victor patrum potius seniore, quam fratrem paucorum annorum regno voluisset praticere? Non peccasset in jus belli, quod ipsi licentiam longē majorem permittebat; non in salutem publicam, cum à pluribus annis plus experientia & providentia & constantia sperari posset. Sed præter hæc alii de alio Zidekia ipsius fratre ista intelligunt, ut Piscator apud Polum ē 1. Chron. 3. 16. quā de re statim. Altera, quam asserunt ratio, petita à silentio scripturæ, in utramque partem nullius est pretii.

D

S. 2.

§. 2. Alii negativam tuerentur, scilicet nec falso, nec sine ratione Matthæum mentionem fecisse fratrum Iechonia. Sed veritatem ostendunt haud feliciter, quibus iste Iechonias, est Iojachin, etiâ falsitatem removere (I) studeant ex eo ipso loco, qui contra illos affertur 1. Chron. 3, 16. Polus in Synops. Critic. è Gomaro & Piscatore; eum in finem hæc profert: *quin contrarium inde deduci potest. verba enim sic reddenda sunt: Filius vero Iehojakimi; Iechonia filius ejus (subint. &) Tsidkia filius ejus; Nam si Iehojakim habuit filios; ergo Iechonia filius ejus habuit fratres, aut saltem fratrem Tsidkiam & posteros ejus, qui fratres vocantur more Hebræorum Gen. 33, 8. Collat. cum Gen. 11, 31.* Alii vero (II) hæc dicta putant de Iojachini agnatis, sive patruis, Joachaso, Sedecias, Sallumo, 1. Chr. 3, 15. uti & Sedecias frater Iechoniae vocatur 2. Chron. 36, 16. (quem in finem apud Polum allegatos video Piscatorem ex Junio, similiter Brugensem & Maldonatum, itemque Junium Paral. 2.) sive nepotibus è fratre. Verum haud placet illæ sententiæ de Iehojachino, ad quarum (I.) resp. non esse probatum, quod Iehojakim filios habuerit; namq; in Genealogiis V. T. tantû esse, ut viralicujus filio uni vel unigenito nihilominus præponatur ista vocula כּוּנִי uti patet Gen. 46, 23. Num. 27, 42. 1. Chron. 2, 7. 8. 31. c. 4, 15. c. 8, 3. 12. & c. idq; quia sub eo uno filio simul continetur spes posterorum: qualem in uno illo Iehojakimi filio Iechonia etiâ exitus probavit. Ita & subintellectio copulæ inter Iechoniam & Tsidkiam caret fundamento, quoniam in Genealogiis vox כּוּנִי regulariter filium ejus dicit, qui proximè præcedit, unde sicut Iechonias Iehojakimi, ita Zidekia Iechoniae filius est habendus non obstante voce יְרֵי עַרְיָא quæ Jer. 22, 30. legitur, è quâ Lightfoot. H. H. in Matth. h. l. concludit, Iechoniam reverâ fuisse ἀδελφόν, quod quidem adeò falsum est, ut Zidekias junior ei regnanti potius fuerit natus 1. Chron. 3, 16. uti captivo alii sunt nati v. 17. 18. unde Jer. 22, 28. ipsi prænunciatum est, quod abjici debeat aliò ipse & semen ipsius. Cum igitur hinc pateat Iehojachinum Regem ante captivitatem non fuisse ἀδελφόν, Zidekias l. c. non pro fratre, sed pro filio est habendus. Ad II. resp. planè incongruè fratres accipi de patruis: quid enim magis est absconum quam talis genealogia: Iosias gignit Iechoniam nepotem, & illius fratres, id est suos filios, illius patruos; quam vanè avo τὸ ἐγὼ

1708.

hic tribuitur in continuâ genealogiâ? Omnia nimis durâ & minus commoda. Sin de nepotibus ex fratre intellectum velis, nullus nec frater, nec nepos ex fratre ostendi possunt.

§. 3. Quoniam igitur nulli fratres Iehojachini queunt pro-
duci, non leve illud argumentum est, alium Iechoniam quarendum esse: itaque omnino fas est, ut Iehojakimi, seu Iechoniæ Primi significatos esse fratres, agnoscat. Sicut enim ipsa veritas docet (1) Iosiam immediatâ generatione genuisse Iojakimum, ita & (2) verum est Iehojakimum habuisse fratres Iochananem, seu Iochasum, Zidekiam & Sallumum, ac (3) hac ratione omnia sunt clara, cum fratrum mentio Iechoniam a Iechonia distingvat (4) saluus manet naturæ & genealogicorum membrorum ordo: & (5) in Matthæi illa serie planè nihil desiderari amplius potest. Atque ita probatum est, Iechoniæ fratrum mentionem falsò non esse factam: ostendemus nunc etiam, mentionem eorum in hac genealogia non esse temere, aut sine gravi ratione factam.

§. 4. Solent autem rationes, quare eorum fiat mentio, sequentes allegari: (1) ut sic Pater a filio distingvatur: (2) ut obferretur, omnes ferme illos regnum Christi tenuisse: (3) ut sentiantur, omnes unius pii patris Josiæ filios fuisse impios, communique culpa nobiles: (4) ut populi Iudaici mutationes his viventibus perdetentim obortæ tantò curatius ponderentur: (5) ut illorum omnium funesta & feralis calamitas cum regni exitu ac fine conjuncta ante legentium oculos verferetur.

§. 5. In quibus rationibus alia aliis præstant. Id verò monendum, Matthæum hæc vere consignavisse, ut ostenderet, justo ordine jus regni Israelitici ad Iosephum descendisse, (unde & v. 20. inducit Angelum, qui cum vocat filium David, i. e. hæredem regni) atque Iosepho curam terrenam, Christo vero Israelis Regi necessariam, a Deo sapientissime demandatam esse. Jam verò stirpè hujus Iosephi dum describit, memorabilis in ea se offert circa regnum Israeliticum triplex dispositio, calculus ab Abrahamo dum ducitur per tresdecadas. Ibi enim in ipso sine resser addecadis primæ familia Iosephi gloriosissime acquirit regnum, antea non possessum, in persona Davidis, qui erat decimus & quartus: in sine vero secundæ resser addecadas familia Iosephi ignominiosissime amittit regnum eo-

D.

usque:

usque possessum, non in sola persona Iehojakimi, sed & fratrum in persona, quippe quorum unus ante illum, & alius post illum, Joachas nimirum & Zidekias, regnum misere ceperunt, miserius miserunt, alter in Aegyptum, alter in Babyloniam abductus. Hæc igitur fratrum inducendorum vera causa fuit, ut tanto sc. calamitosior reprobaretur jactura regni, si observaretur adeo regnum in familia Iosephi defloruisse, ut Iosias filii, quorum fasces ceperint, miserimè iis sint exuti, adeo ut ex omni posteritate nihil regis, parum quoque illustrioris dignitatis post ultimum fratrem Zidekiam & regni finem effluerit, donec supra spem, in *tertia tesseradecados* sine venire Christus, qui regnum in familia Iosephi a Davide stabilitum, sed a Iehojakimo & fratribus perditum gloriosissimè tandem restauraret & via meliore vindicaret. Illud tamen notabile est, quod unamquamque tesseradecada Rex stante regno mortuus claudat, primam David Rex gloriosissimus, alteram Iehojakim Rex, æque ac fratres, miserimus, ac tertiam Iesus Christus miserimus idem & gloriosissimus, servorum servus & Rex Regum, inque ipsa crucis epigraphè Rex Judæorum agnitus. Fratrum igitur mentio fit ad designandam absolutissimam Regni Iudaici in Iehojakimo ejusque non tam filiali, quam fraterno sanguine ruinam, unde nullum in ejus familia regnum terrenum amplius fuerit expectandum. Tandem hæc quarimus:

V. Quare fit mentio *ἡς Μετριοσίας Βαβυλωνίων*, sive, *An Matthæus sapienter hæc verba apposuit, nec ne?*

§. 1.

Negativam sine blasphemia nemo potest suscipere; nota tamen circa Evangelistæ verba quædã sunt dubia: quamobrem verba versus II. plenè describenda arbitror. *Ἰωσῆφ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰεχοίας καὶ τὰς ἀδελφάς αὐτοῦ Ἰσὶ ἡς μετριοσίας βαβυλωνίων*. Qui Matthæum acculant, illi vocem *Ἰσὶ* in dubium vocant, quasi ea nec combinari possit cum voce *ἐγέννησεν*, quia Iosias non genuerit in captivitate, quippe ante quam diu sit mortuus; nec cum voce *ἀδελφάς*, quippe cum omnes Iojakimi fratres non fuerint in illa captivitate.

§. 2. Sed quidquid homines isti delirent, nobis tamen Matthæum ita sapientissimè scripsisse persuademus. Observamus enim (1.) decore positam in fine *πατερὰς αὐτοῦ* secundæ vocem

NOTA-

notabilem τῆς μετακείσεως βαβυλωνίων, sicut primam clauferae notabilis vox βασιλείων, & tertiam summè notabilis dictio ἔλεος μένος χρεῖς claudit, ut ita rerum mutatio tanto rectius æstimaretur à peregrinatione Abrahami ad honores Davidis regios; ab honoribus regis ad peregrinationem ultimorum regum in exilium; à peregrinatione istà ad verum patriæ Patrem Christum, itemque à vitâ communi ad splendidissimam, à splendidissimâ ad miserabilem, à miserabili ad planè divinam.

§. 3. Observamus (2.) μετακείσεως à B. Evangelista dictam esse valdè prudenter, adhibito vocabulo μετακείσεως & generaliore. Μετακείσεως enim (sicut μετακίσει Act. 7, 4. significat transfero ad inhabitationem alius sedis in aliam terram) significatur transmigratio ad inhabitationem alius terræ ac domus, sive illa sit spontanea, sive mixta, sive planè violenta. Contigerunt autem tum temporis varia in Babyloniam transmigrationses. Prima omnium levissima contigit anno Jojakimi tertio & quarto 2. Reg. 24, 1. Dan. 1, 1. sqq. in quâ transportati sunt inter alios Daniel & Sodales v. 6. Altera parca quidè, sed cum exitio Jojakimi conjuncta 2. Chron. 36, 6. 7. Jer. 22, 18-22. Tertia frequentior, in quâ Jechonias est transportatus. 2. Reg. 24, 10-16. 2. Chron. 36, 10. Jer. 22, 24-28. Ez. 1, 1. 2. Quarta maxime horrenda 2. Reg. 25, 1-21. 2. Chr. 36, 17-20. Jer. 37, 1-9. c. 52, 27. 29. cum regni fine connexa, ac quinta tandem extrema & vel tenuissimas reliquias transmittens 2. Reg. 25, 22. sqq. coll. Jer. 52, 30.

§. 4. Observamus (3) vocem quoque βαβυλωνίων, additam esse ad designandum tremendum illud regni excidium per vires Babylonicas factum. Nam transportatio Assyriaca uti Judæos minus ferierat, ita fere in oblivionem venerat: & quæ propemodum cum Babylonicâ contigerunt, aliæ duæ transmigrationses in Ægyptum, altera violenta, 2. Reg. 23, 34. 2. Chron. 36, 4. Jer. 22, 10-12, altera spontanea Jer. c. 43, 1-7. ad Babylonicam collatae erant leniores.

§. 5. Observamus (4) vocem ἵππῶν notare nonsemper in, ut dicatur aliquid esse in loco vel in tali statu, sed etiam versus vel ad Act. 25, 6. Joh. 21, 11. ut sensus esse possit: Josias genuit Jechoniam & fratres ejus: sed quorsum? pro dolor, ad transmigracionem, vel versus

tempus transmigrationis, quò sensu germanicè dici potest apprimè commode: *Johas zeugere Jechoniam und seine Brüder geg. in die Babylonische Gefängniß* / cui vocis quoad significationem B. Lutheri Particula um plane convenit, quippe quæ non de confuso quòdam tempore, sed de eò, quod antecedit, per naturam rerum loquitur. Quod si verò vel maximè particula *Jm* significare deberet, rem quòdam esse in loco, tempore, rerum statu, ellipsis subintelligenda phrasis *tes vras* permitteretur h. m. genuit Iechoniam & fratres qui fuerunt tempore transmigrationis, ut Luc. 4, 27. *Jm* *Brüder* est tempore Elisai. Utraque explicatio & clara est & historię conveniens & sequenti particula *meta* satis opposita. Atque ita particula *um* adeo bene selecta est, ut emphasin ejus, transmigrationem graviter etiam præsignificantis, vix ulla alia exhaurire possit, maximè dum ea cum uno fratre cœpit, cum altero consummata est.

§: 6. Sed de hâc quæstione qui plura desiderat, facile Waltherum in Harm. Bibl. Spanheimium in Dubb. Evangg, & Polum in Synopsi Crit. ad h. l. aliosque consulere poterit. Nos verò in totâ tesseradecade secundâ, quæ initium in Salomone, non in Davide sumit, nihil quod in dubium vocari possit, superesse censemus. atque ita B. Matthæi fidem genealogicam in illâ mediâ tesseradecade satis probatam existimamus: vocabulorum autem expositionem prolixam addere super sedimus, cum B. *Matthæus* Apostolus idem atque Evangelista satis sit cognitus, & significatio *fidei* Divinam veritatis sinceritatem, cui tutò possit credi, hic denotantis omnibus sit explorata, & *genealogias* nomen dubium nemini creet, simulque è v. 17. c. 1. Matthæi planè pateat, quid *tesseradecas* nobis significet, scilicet numerum quatuordecim Virorum in eadem serie genealogica, quæ ibi prima, media, ac tertia constituitur, *reges* sequentium. Veneramur nunc sapientiam DEI Sancti Spiritus Matthæum in omnem veritatem ducentis, & precamur, ut verbum suum sanctum pro infinitâ suâ gratia non tantum nobis ad vitam, sed & ad seculi finem usque posteris nostris largiri, eoque totum orbem implere velit, nos autem ita per Sp. suum Sanctum regere, ut de familiâ Servatoris & Domini nostri Iesu Christi semper & firmus & maneamus, ac tandem in æteram ipsius ac beatificam domum sancti transeamus.

S, D, G.

153635

AB 153635 (1)

VD 18

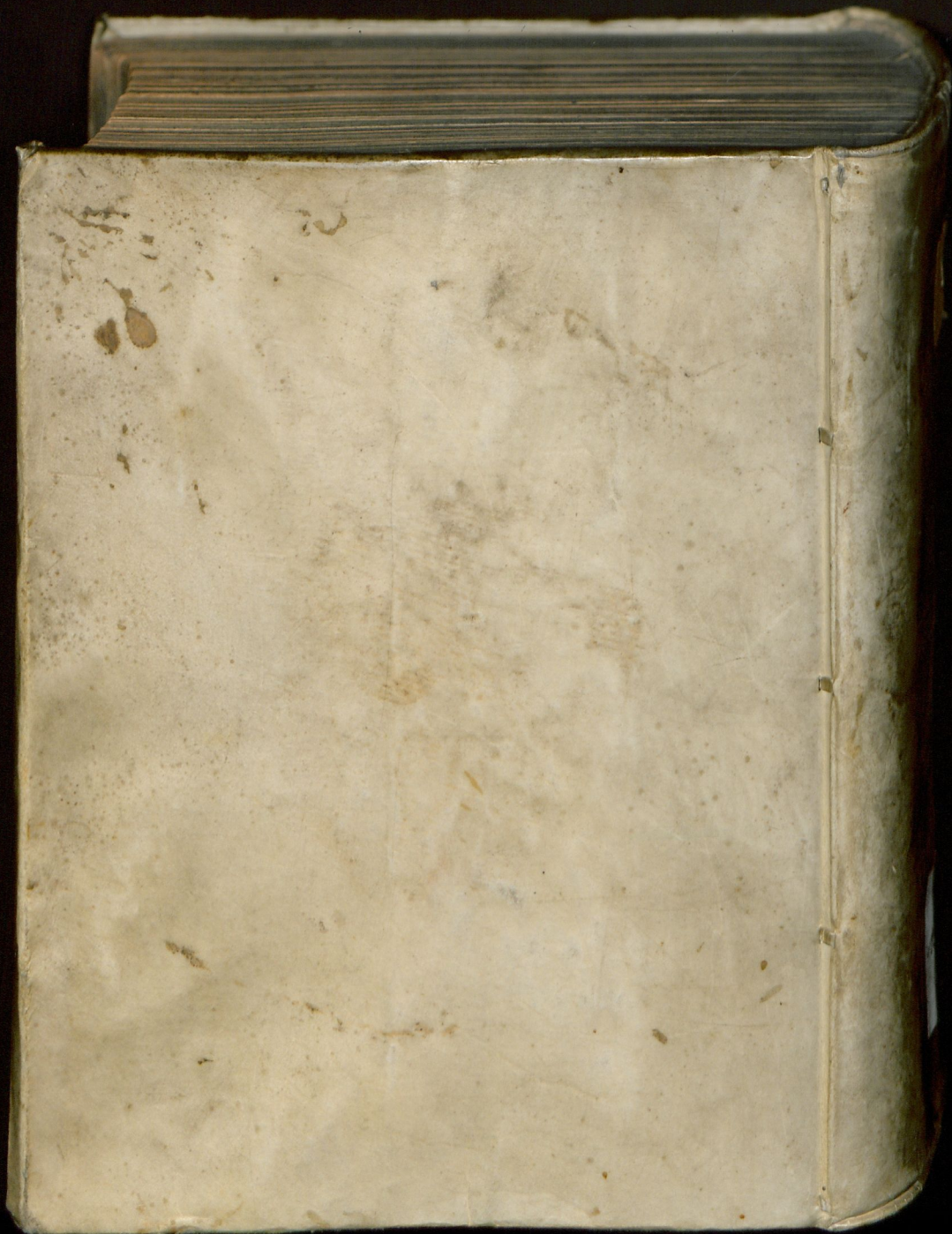
ULB Halle 3
003 359 697

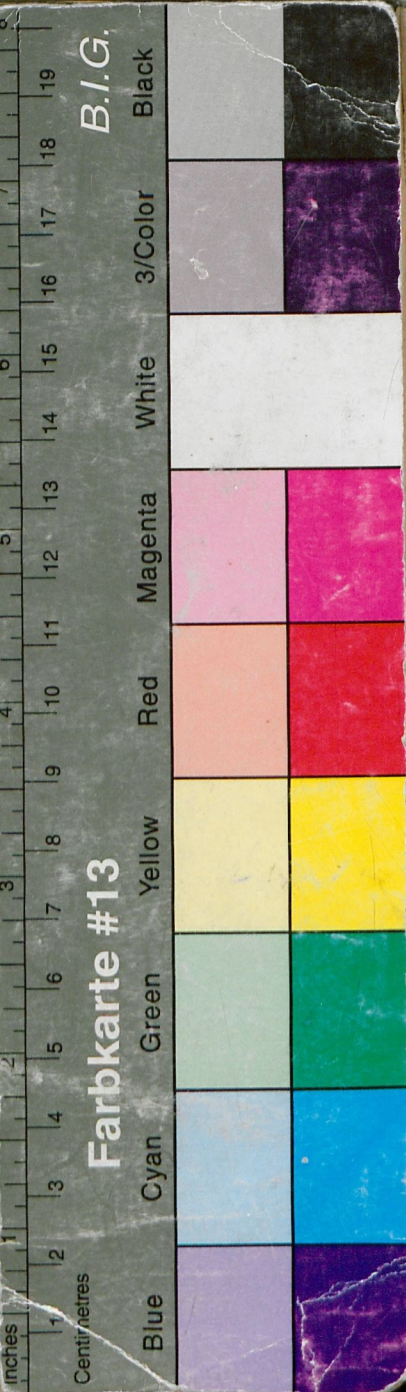

fr

TA

VD 18

6.

Q. D. F. E. J.

**S. MATTHÆI
FIDEM GENEALOGICAM
IN MEDIA TESSERA
DECADE,**

ad Matth. I, 6 - II.

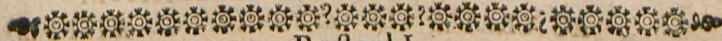
PROPITIO DEO O.M. ET MAX. REV. ORD. THEOLOGICO
AC
PRÆSIDE

JOH. PETRO Brünnenberg/

SS. THEOL. D. AC P.P. CONSIL. DUC. CONSIST.
ET PER. DISTR. MEKELNB. SU-
PERINTENDENTE

IN AUDITORIO ROSTOCH. ACADEMIÆ MAXIMO
ANN. cl^o l^occ^o. DIE XI. MAJI, HORA VIII. AD XII. DEFENDET,
PROPTEREAQVE PLACIDÆ DISQUISITIONI
SUBJICIT

JOACH. PRÜSSING. WARENA-MECL.
SS. THEOL. STUD.

Rostoeh,

Typis IOH. WEPPLINGII, Univ. Typogr.